

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«ТЕХНОЛОГО-ЕКОНОМІЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
МИКОЛАЇВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО АГРАРНОГО УНІВЕРСИТЕТУ»

ПОГОДЖЕНО

Заступниця директора з НР

Ліна МАНДРИК

“30” 05 2025 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор коледжу

Володимир РИБАЧУК

“30” 05 2025 р.

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
З ПРОВЕДЕННЯ КВІЛІФІКАЦІЙНОГО ІСПИТУ
ДЛЯ ЗДОБУВАЧІВ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ
ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ «ФІНАНСИ, БАНКІВСЬКА
СПРАВА ТА СТРАХУВАННЯ»

Розглянуто та схвалено

на засіданні циклової комісії
обліково-економічних дисциплін
Протокол № 10 від 28.05.2025 р.
Голова циклової комісії
обліково-економічних дисциплін

Олена КИРИЧУК

Навчально-методичною радою
ВСП «Технологіко-економічний
фаховий коледж Миколаївського
національного аграрного
університету»
Протокол № 9 від 30.05.2025 р.

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програму кваліфікаційного іспиту складено відповідно до Положення про порядок створення та організацію роботи екзаменаційної комісії з проведення атестації здобувачів фахової передвищої освіти у Відокремленому структурному підрозділі «Технологіко-економічний фаховий коледж Миколаївського національного аграрного з урахуванням Освітньо-професійної програми зі спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та страхування освітньо-професійного ступеня фаховий молодший бакалавр.

1. Атестація випускників має на меті встановити відповідність рівня отриманої здобувачами фахової передвищої освіти вимогам стандартів підготовки фахового молодшого бакалавра.

Атестація здійснюється екзаменаційною комісією (ЕК). До компетенції ЕК належить:

- комплексна перевірка й оцінка теоретичної та практичної фахової підготовки здобувачів фахової передвищої освіти освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр» (далі – ОПС «фаховий молодший бакалавр») з метою встановлення відповідності їх кваліфікаційного рівня вимогам стандартів фахової передвищої освіти, освітньо-професійним програмам за рівнями освіти;

- прийняття рішення щодо присвоєння випускникам відповідної кваліфікації та видачі документа про освіту;

- розробка пропозицій щодо підвищення якості підготовки фахівців;

- вирішення питань щодо надання випускникам, які здобули освітньо-професійний ступінь «фаховий молодший бакалавр», рекомендацій для подальшого навчання за першим (бакалаврським) рівнем.

2. Атестація здобувачів фахової передвищої освіти освітньо-професійного рівня фаховий молодший бакалавр 072 Фінанси, банківська справа та страхування проводиться у формі письмового кваліфікаційного

іспиту. До атестації допускаються студенти, які виконали всі вимоги навчального/індивідуального навчального плану здобувача фахової передвищої освіти.

3. Програма кваліфікаційного іспиту визначається і розроблюється цикловою комісією обліково-економічних дисциплін, ухвалюється Навчально-методичною радою та затверджується директором Коледжу.

1. ЗМІСТ ПРОГРАМИ

1. Кваліфікаційний іспит проводиться для здобувачів випускного курсу і є підсумковою формою перевірки теоретичної та практичної підготовки здобувачів фахової передвищої освіти спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та страхування та забезпечує оцінювання досягнення навчання за такими освітніми компонентами:

1. Банківські операції
2. Податкова система
3. Бюджетна система. Казначейська справа
4. Фінанси. Гроші та кредит
5. Бухгалтерський облік і звітність у комерційних банках

Головним завданням кваліфікаційного іспиту є перевірка сформованості загальних і фахових компетентностей, а також результатів навчання здобувачів фахової передвищої освіти Освітньо-професійної програми Фінанси, банківська справа та страхування і навчального плану за визначеними критеріями. Здобувачі фахової передвищої освіти мають продемонструвати вміння та навички медіації з тих фахових дисциплін, які виносяться на перевірку.

2. Метою кваліфікаційного іспиту є перевірка рівня сформованості у студентів таких компетентностей:

Загальні :

ЗКЗ. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК5. Знання і розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 7. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Спеціальні:

СК1. Здатність використовувати теоретичний і методичний інструментарій фінансової, економічної, математичної, статистичної, правової та інших наук для розв'язання складних завдань у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК2. Здатність здійснювати професійну діяльність, згідно вимогам законодавства.

СК 3. Розуміння особливостей функціонування сучасної національної і світової фінансових систем та їх структури.

СК4. Розуміння принципів організації фінансових відносин.

СК 7. Здатність самостійно виконувати складні завдання у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК 8. Здатність застосовувати сучасне інформаційне та програмне забезпечення для отримання й обробки даних у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК9. Здатність виконувати контрольні функції у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

СК10. Здатність здійснювати ефективні комунікації між фахівцями і користувачами послуг у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК11. Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати рівень професійної підготовки у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

У результаті складання кваліфікаційного іспиту здобувач повинен

демонструвати такі *результати навчання* через знання, уміння та навички:

РН3. Знати економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, що існують між фінансовими процесами та економічними явищами.

РН4. Знати і розуміти теоретичні основи та принципи фінансової науки, особливості функціонування фінансових систем.

РН5. Дотримуватися вимог законодавства для забезпечення правомірності професійних рішень.

РН6. Застосовувати набуті теоретичні знання у практичній діяльності для розв'язання професійних завдань.

РН 7. Застосовувати сучасне інформаційне та програмне забезпечення для отримання й обробки даних у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

РН8. Здійснювати пошук, відбір та опрацювання інформації з різних джерел у процесі професійної діяльності.

РН9. Вміти розв'язувати складні задачі у спеціалізованих сферах професійної діяльності.

РН10. Застосовувати принципи, методи і процедури бухгалтерського обліку у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

РН11. Формувати й аналізувати форми фінансової звітності та правильно інтерпретувати отриману інформацію.

РН12. Володіти методичним інструментарієм здійснення базових контрольних функцій у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

РН13. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації до фахівців і користувачів послуг у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку для досягнення спільної мети.

РН14. Знати та застосовувати новітні технології та інструменти у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

PH15. Демонструвати навички самостійної роботи та роботи в команді, гнучкого мислення, відкритості до нових знань.

Програма кваліфікаційного іспиту для випускників ОПС Фаховий молодший бакалавр спеціальності 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок галузі знань 07 Управління та адміністрування орієнтована на результати навчання, досягнуті здобувачами фахової передвищої освіти за підсумками опанування освітньо-професійною програмою.

Випускники повинні знати:

- механізм функціонування та діагностику стану державних та місцевих фінансів, у тому числі бюджетної та податкової систем, фінансових ринків, банківської системи та страхування;
- постанови, розпорядження, накази, методичні, нормативні та інші матеріали з організації фінансової роботи;
- економічні аспекти діяльності суб'єктів господарювання;
- порядок складання фінансових програм, кредитних заявок і кошторисів;
- нормування оборотних активів;
- правила довгострокового та короткострокового кредитування підприємства, нарахування та сплати платежів до державного та місцевого бюджетів;
- порядок фінансових розрахунків;
- порядок і строки складання звітності про фінансову діяльність підприємства;
- причини виникнення, форми державного кредиту, види державного боргу;
- суть, форми, види страхування;
- об'єктивні засади, структуру, інструменти фінансового ринку;
- теоретико-практичні основи використання фінансів у сфері зовнішньоекономічних відносин;
- нормативно-законодавче забезпечення функціонування суб'єктів

фінансового ринку в Україні;

- основні принципи та методи державного регулювання фінансового ринку;
- порядок нарахування та сплати податків і обов'язкових зборів та платежів до бюджету та державних цільових фондів, що здійснюються, як фізичними, так і юридичними особами;
- принципи оподаткування зовнішньоекономічної діяльності;
- форми відповідальності платників податку за порушення податкового законодавства.

Випускники повинні вміти застосовувати набуті знання у практичній діяльності для вирішення професійних завдань, володіти методичним інструментарієм здійснення базових контрольних функцій у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

3. ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОГО ІСПИТУ

Організація та проведення кваліфікаційного іспиту базуються на таких принципах:

- академічна доброчесність;
- об'єктивність;
- прозорість і публічність;
- нетерпимість до корупційних та пов'язаних з корупцією діянь.

Інформація про результати складання кваліфікаційного іспиту зазначається у додатку до диплому.

Кваліфікаційний іспит є обов'язковим компонентом індивідуального навчального плану здобувача фахової передвищої освіти. Здобувач допускається до складання кваліфікаційного іспиту за умови відсутності в нього академічної заборгованості.

При розробці програми кваліфікаційного іспиту для здобувачів освіти освітньо-професійного ступеня фахового молодшого бакалавра були

враховані вимоги освітньо-професійної програми та навчального плану.

При розробці програми кваліфікаційного іспиту для здобувачів освіти освітньо-професійного ступеня фаховий молодший бакалавр були використані такі основні методичні підходи:

1. Для перевірки відповідності теоретичних знань випускників та їх практичної підготовки вимогам освітньої характеристики фахового молодшого бакалавра у розділах програми кваліфікаційного іспиту зазначені основні теоретичні питання, якими має оволодіти здобувач фахової передвищої освіти з навчальних дисциплін, щоб мати можливість працювати за професійним призначенням.

2. Кваліфікаційний іспит має комплексний характер, тому його програма складається з узагальнених розділів програм дисциплін обов'язкового компоненту освітньо-професійної програми для оцінки загального рівня кваліфікації випускника.

3. Приймає кваліфікаційний іспит Екзаменаційна комісія, склад якої затверджується у встановленому порядку.

4. Перед початком кваліфікаційного іспиту до Екзаменаційної комісії подаються відповідні документи: наказ ректора університету про допуск до кваліфікаційного іспиту, пакет завдань, екзаменаційна відомість, відомість результатів навчання студентів.

Кваліфікаційний іспит для здобувачів фахової передвищої освіти освітньо-професійної програми «Фінанси, банківська справа та страхування» складається з двох частин: теоретичної та практичної. Теоретична частина включає проходження тестових завдань у кількості 60 шт. протягом години. Тестові завдання складені з наступних дисциплін: «Банківські операції», «Податкова система», «Бюджетна система. Казначейська справа», «Фінанси. Гроші та кредит», «Бухгалтерський облік і звітність у комерційних банках».

Практична частина представлена розв'язуванням задач протягом однієї години з дисциплін: «Банківські операції», «Податкова система»,

«Бюджетна система. Казначейська справа», «Фінанси. Гроші та кредит», «Бухгалтерський облік і звітність у комерційних банках».

4. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Підсумкова оцінка за кваліфікаційний іспит виставляється шляхом виведення середньоарифметичного значення за два види робіт (теоретична та практична частини) по п'ятибальній системі оцінювання.

Оцінка	Критерії оцінювання
«Відмінно» 5	Виставляється якщо здобувач фахової освіти точно і повно відповів на запитання білета, при виконанні практичного завдання здобувач застосовує системні знання навчального матеріалу, передбачені навчальною програмою.
«Добре» 4	Ставиться у випадку, коли при відповіді здобувач фахової передвищої освіти допустив деякі неточності чи залишилась нерозкритою частина білета (до 15%) за умови, що принципові моменти завдань були виконані правильно.
«Задовільно» 3	Виставляється за наявності у відповідях декількох суттєвих неточностей, нечіткість відповіді, коли 30-50% змісту білета залишається нерозкритою, допущені помилки і порушена логіка викладу, що вплинуло на результат та правильність розв'язання.
«Незадовільно» 2	Виставляється, якщо здобувач фахової передвищої освіти не засвоїв матеріал у межах програм навчальних дисциплін (менше 50%). Здобувач не може виконати практичні завдання, не володіє базовими категоріями та основними теоретичними поняттями з фахових дисциплін.

Для підготовки до кваліфікаційного іспиту здобувачі фахової передвищої освіти використовують навчальну платформу Moodle, де у вкладці «Атестація» можна ознайомитися з теоретичною частиною іспиту та пройти пробне тестування. Для успішного проходження тестів та розв'язання задач викладачі фахових дисциплін проводять консультації та оглядові лекції з метою повторення та закріплення матеріалу. Здобувачі фахової передвищої

освіти мають можливість ознайомитися з алгоритмом розв'язання типових задач та задати питання стосовно тестових завдань.

Приклад екзаменаційного білету представлено у додатку 1.

5. ПРАКТИЧНІ ЗАВДАННЯ ОСВІТНІХ КОМПОНЕНТІВ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДЛЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОГО ІСПИТУ

Освітня компонента «Банківські операції»

1. Комерційний банк залучає строковий депозит фізичної особи в розмірі 35 500 грн. на три місяці на термін від 01 жовтня до 01 січня за річною відсотковою ставкою 19 % річних. Відсотки нараховуються щомісячно за простою схемою. Кількість днів згідно з угодою обчислюється за методом «факт/факт». Необхідно розрахувати щомісячні платежі за відсотками та платіж по закінченні дії депозитної угоди.

2. При відкритті ощадного рахунку з нарахуванням простих процентів за ставкою 12 % річних 20.05 поточного року на рахунок покладено суму 10000 грн. Потім, 5.07. поточного року на рахунок добавлено 5000 грн., 10.09. поточного року з рахунку знято суму 7500 грн., а 20.11. поточного року рахунок було закрито. Визначити, яку суму отримає вкладник при закритті рахунку. У розрахунках використовувати германський метод для визначення кількості днів та методику процентних чисел для визначення суми нарахованих процентів.

3. Депозитний сертифікат дисконтного типу номіналом 5000 грн., куплений за 100 днів до погашення і проданий через 35 днів. Облікові ставки на момент купівлі та продажу складали, відповідно, 16% та 18% річних. Визначити доходність даної операції за ефективною ставкою простих процентів.

4. Розрахувати процент інкасації торговельної виручки, що надійшла безпосередньо до каси банку та загальний процент інкасації виручки на основі наступних даних:

- товарообіг клієнтів, що обслуговуються банком складає 99 000 тис. грн.;
- обсяги дрібнооптової торгівлі клієнтів банку складає 2 001 тис. грн.;
- товари, реалізовані клієнтами банку населенню в кредит складає 317 тис. грн.;
- заробітна плата, сплачена клієнтами банку складає 2 538 тис. грн.;
- інші витрати клієнтів банку з виручки на поточні господарські потреби складає 687 тис. грн.;
- надходження виручки до банку складає 4137 тис. грн.;
- надходження виручки у відділення зв'язку складає 4 586 тис. грн.

5. Комерційний банк здійснив емісію звичайних акцій загальною кількістю 8000 тис. шт. номінальною вартістю 20 грн., привілейованих акцій загальною кількістю 200 тис. шт. номіналом 20 грн. Із загальної кількості емітованих акцій 1500 тис. звичайних акцій були продані за ціною 24 грн. за одну акцію, 80 тис. привілейованих акцій були продані за ціною 30 грн. за акцію. Визначте розмір статутного капіталу банку та розмір його емісійного доходу.

6. Банк оголосив наступні повні котирування валют:

- долару США до 1 грн. : 41,30 - 42,35;
- євро до 1 грн.: 45,37 – 46,64;
- фунт стерлінгів до 1 грн.: 47,25 – 48,37.

Визначити, яку суму отримає клієнт банку при обміні на долари США 500 євро та 100 фунтів стерлінгів.

7. Ощадний сертифікат номіналом 5000 грн. з нарахуванням процентів за ставкою 20 % річних і терміном на півроку куплені банком за 100 днів до погашення і продані через 40 днів. Ставка процентів по депозитам на ринку на момент купівлі і продажу складала 15% і 10% річних, відповідно. Визначити доходність даної операції для банку за ефективною ставкою простих процентів.

8. Банк випустив векселі дисконтного типу номіналом 500 грн. і терміном 3 місяці. При цьому, %-і витрати повинні визначатися відповідно до ставки процентів за депозитними вкладками, що дорівнює 8% річних. Визначити суму процентних витрат банку.

9. На початок операційного дня залишок готівки в операційній касі банку складав 32 тис. грн. Від підприємств і організацій, що обслуговувались банком, протягом операційного дня надійшло 197,5 тис. грн. За цей же день банком видано 184,9 тис. грн. готівкою. Ліміт залишку обігової каси даного банку - 40 тис. грн. Розрахувати залишок обігової каси даного банку на кінець операційного дня. Які заходи необхідно прийняти банку?

10. Вклад у розмірі 2000 грн. покладено в банк 12.03. поточного року і запитано 25.12 поточного року, ставка процентів банку за депозитами дорівнює 8 % річних. Визначити суму нарахованих процентів, використовуючи германський, французький та англійський методи їх нарахування.

11. Розрахувати процент інкасації торговельної виручки, що надійшла безпосередньо до каси банку та загальний процент інкасації виручки на основі наступних даних:

- товарообіг клієнтів, що обслуговуються банком складає 99 000 тис. грн.;
- обсяги дрібнооптової торгівлі клієнтів банку складає 2 001 тис. грн.;
- товари, реалізовані клієнтами банку населенню в кредит складає 317 тис. грн.;
- заробітна плата, сплачена клієнтами банку складає 2 538 тис. грн.;
- інші витрати клієнтів банку з виручки на поточні господарські потреби складає 687 тис. грн.;
- надходження виручки до банку складає 4137 тис. грн.;
- надходження виручки у відділення зв'язку складає 4 586 тис. грн.

12. Комерційний банк здійснив емісію звичайних акцій загальною кількістю 8000 тис. шт. номінальною вартістю 20 грн., привілейованих акцій

загальною кількістю 200 тис. шт. номіналом 20 грн. Із загальної кількості емітованих акцій 1500 тис. звичайних акцій були продані за ціною 24 грн. за одну акцію, 80 тис. привілейованих акцій були продані за ціною 30 грн. за акцію. Визначте розмір статутного капіталу банку та розмір його емісійного доходу.

13. Розрахувати процент інкасації торговельної виручки, що надійшла безпосередньо до каси банку та загальний процент інкасації виручки на основі наступних даних:

- товарообіг клієнтів, що обслуговуються банком складає 99 000 тис. грн.;
- обсяги дрібнооптової торгівлі клієнтів банку складає 2 001 тис. грн.;
- товари, реалізовані клієнтами банку населенню в кредит складає 317 тис. грн.;
- заробітна плата, сплачена клієнтами банку складає 2 538 тис. грн.;
- інші витрати клієнтів банку з виручки на поточні господарські потреби складає 687 тис. грн.;
- надходження виручки до банку складає 4137 тис. грн.;
- надходження виручки у відділення зв'язку складає 4 586 тис. грн.

14. Вкладник збирається покласти в банк 5000 грн. з метою накопичити 5500 грн. Ставка депозитних процентів банку - 12 % річних. Визначити термін вкладу у днях, за який вкладник зможе накопичити необхідну суму, якщо кількість днів у році 365.

15. Ощадний сертифікат номіналом 5000 грн. з нарахуванням процентів за ставкою 20 % річних і терміном на півроку куплені банком за 100 днів до погашення і продані через 40 днів. Ставка процентів по депозитам на ринку на момент купівлі і продажу складала 15% і 10% річних, відповідно. Визначити доходність даної операції для банку за ефективною ставкою простих процентів.

16. Депозитний сертифікат дисконтного типу номіналом 5000 грн., куплений за 100 днів до погашення і проданий через 35 днів. Облікові ставки

на момент купівлі та продажу складали, відповідно, 16% та 18% річних. Визначити доходність даної операції за ефективною ставкою простих процентів.

17. Вексель на суму 95 тис. грн. було пред'явлено в банк для оплати за 30 днів до терміну його погашення. Визначте суму, отриману пред'явником векселя, і суму доходу банку, якщо банк для його визначення буде використовувати відсоткову ставку і облікову ставку, складають 9% річних (розрахункова кількість днів у році при використанні відсоткової ставки – 365, а облікової – 360).

18. Вклад в розмірі 50777 євро було внесено до банку 30.03.04 р. і запитано 30.10.04 р. Відсоткова ставка складала 6% річних. Визначте суму нарахованих відсотків при різних практиках визначення строків нарахування

Освітня компонента «Податкова система»

1. Підприємство розташоване за межами населеного пункту і займає площу земельної ділянки 20000 кв.м. Визначити суму плати за землю та її строки, якщо грошова оцінка ріллі по області становить 8000 грн. за 1 га.

2. У січні підприємство ввозить на митну територію України ювелірні вироби, контрактна ціна яких становить 2000 доларів США. Визначити суму мита, АЗ та ПДВ, які підлягають сплаті до бюджету (ставка АЗ - 55%, мита - 50%, курс 1\$ = 41,98 грн.)

3. Поліграфічне підприємство займається як виготовленням рекламних проспектів, так і підручників. В червні обсяг продажів рекламних проспектів становив 10000 грн. (без суми ПДВ), підручників - 5000 грн. (без суми ПДВ). В червні підприємство придбало папір, що буде використовуватись як для виготовлення рекламних проспектів, так і підручників на суму 2000грн (без суми ПДВ). Визначити суму ПДВ, яка підлягає сплаті до бюджету, та строки сплати.

4. У січні загальний обсяг продажу продукції власного виготовлення підприємства становить 72000 грн (без ПДВ). У цьому ж місяці воно

сплатило вартість сировини та матеріалів, вартість яких відноситься до складу валових витрат на суму 41000 грн (без суми ПДВ). Визначити суму ПДВ, яка підлягає сплаті до бюджету та строки сплати.

5. Підприємство 29 січня відвантажило по бартеру продукції власного виготовлення на суму 50000 грн (без суми ПДВ), а отримало і оприбуткувало по обліку товари по цій операції від іншого підприємства 10 лютого. 15 лютого ці товари було продано за 70000 грн (без суми ПДВ). Визначити суму ПДВ, яка підлягає сплаті до бюджету, та строки сплати.

6. Визначити суму ПДВ, яка підлягає сплаті до бюджету, та строки сплати: підприємство займається продажем зошитів вітчизняного виробництва. В лютому обсяг продажу становив 40000грн. (без суми ПДВ), загальна сум придбаних товарів, що відносяться до складу валових витрат в лютому становила 20000грн. (без суми ПДВ).

7. У січні підприємство - виробник тютюнових виробів, виробило сигарет з фільтром 80 000 000 шт., собівартість яких становила 4 000 000 грн., прибуток - 100 000 грн. Задекларована виробником максимальна роздрібна ціна за 1 пачку (20 шт.) сигарет з фільтром, які він виробляє, без податку на додану вартість та акцизного збору становить 2 грн. Визначити суму акцизного збору та ПДВ (ставки АЗ – 3216 грн. за 1000 шт. та 12 % бази оподаткування).

8. Визначити суму ПДВ, яка підлягає сплаті до бюджету, та строки сплати: у січні загальний обсяг продажу продукції власного виготовлення підприємства становить 2000 грн. (без суми ПДВ). У цьому ж місяці воно сплатило вартість сировини та матеріалів, вартість яких відноситься до складу валових витрат на суму 1000 грн. (без суми ПДВ).

9. Загальний обсяг продажу підприємства у липні становив 200000 грн. (без суми ПДВ), з них - 40000 грн. обсяг експорту. В липні підприємство придбано основні виробничі фонди, які використовуються як для виробництва експортної, так і для не експортної продукції на суму 50000 грн.

(без суми ПДВ). Визначити суму ПДВ, яка підлягає сплаті до бюджету, та строки сплати.

10. У січні підприємство ввозить на митну територію України ювелірні вироби, контрактна ціна яких становить 2000 доларів США. Визначити суму мита, АЗ та ПДВ, які підлягають сплаті до бюджету (ставка АЗ - 55%, мита - 50%, курс 1\$ = 42,4грн.)

11. Визначити суму ПДВ, яка підлягає сплаті до бюджету, та строки сплати: 15 лютого підприємство ввозить на митну територію України товари, контрактна вартість яких становить 1500 доларів США. В цьому ж місяці підприємство реалізувало ці товари за 50000 грн. (без суми ПДВ). Курс 1\$=42,00 грн.

12. Визначити суму податку на прибуток, що сплачується кожний квартал і строки сплати, якщо: сума оподаткованого прибутку за 1 квартал становить 50 000 грн., за 2 квартал від'ємне значення об'єкта оподаткування становить 40000 грн., за 3 квартал оподатковуваний прибуток - 10000 грн., за 4 - 30000 грн.

13. Підприємство розташоване у межах населеного пункту і займає загальну площу земельної ділянки 5000 кв.м., в тому числі, частину площі земельної ділянки, що перевищує норми відведення у розмірі 2000 кв. м. Ставка плати за землю – 12 грн. за 1 кв.м. Визначити суму та строки сплати плати за землю.

14. У вересні підприємство ввозить на митну територію України ювелірні вироби, контрактна ціна яких становить 67000 доларів США. Визначити суму мита, АЗ та ПДВ, які підлягають сплаті до бюджету (ставка АЗ - 55%, мита - 50%, курс 1\$ = 41,80 грн).

Освітня компонента «Бюджетна система. Казначейська справа»

1. Обчислити річні витрати на харчування дітей в дитячому дошкільному закладі В, якщо на початок планового року дитячу дошкільну

установу відвідувало 345 дітей. З 1 вересня 65 дітей підуть в школу; з 1 березня буде прийнято 45 дітей; з 1 вересня буде прийнято 15 дітей. Середньорічна кількість днів перебування дитини в дитячій дошкільній установі становить 205. Норма видатків на харчування однієї дитини в день становить 21,50грн. Середня заробітна плата вихователя становить 8650 грн в місяць, місячна заробітна плата завідувача установою 9 340 грн. Штатна чисельність обслуговуючого персоналу - 19 чоловік, середня місячна заробітна плата на одну посаду – 8 200 грн. Сума господарських видатків за звітній період склала 130 600 грн. Індекс зростання цін в плановому році - 1,034. Середній розмір плати батьків за перебування дитини в дитячій дошкільній установі - 334 грн. в місяць.

2. Розрахуйте питому вагу доходів загального фонду державного бюджету за такими даними:

Податкові надходження - 250 млн. грн., в т.ч.:

- податок на доходи фізичних осіб – 5,2 млн. грн.,
- податок на прибуток підприємств – 52,4 млн. грн.,
- ПДВ – 140,6 млн. грн.,
- акцизний податок – 26,3 млн. грн.,
- ввізне мито – 9,1 млн. грн.,
- вивізне мито – 1,1 млн. грн.
- інші податкові надходження - ?

Неподаткові надходження - 19,5 млн. грн., в т.ч.:

- доходи від власності па підприємницької діяльності – 14,8 млн. грн.,
- адміністративні збори та платежі – 2,6 млн. грн.,
- інші неподаткові надходження - ?

Доходи від операцій з капіталом – 0,4 млн. грн.,

Офіційні трансферти – 1,3 млн. грн.,

До знайдених показників зробіть відповідні висновки.

3. Визначте загальну суму видатків школи на харчування учнів, в яких продовжений режим денного навчання, за такими даними:

Кількість учнів, які переведені на продовжений режим денного навчання:

- на 1 січня - 280;
- на 1 вересня - 295;

Ціна харчування 1 учня в день – 20 грн.

Кількість днів харчування в рік - 210.

За рішенням міської ради, від оплати за харчування звільняються:

- повністю - 15% учнів;
- на 50 відсотків - 10 % учнів;
- на 25 відсотків - 8 % учнів.

4. Визначте річний фонд оплати праці вчителів загальноосвітньої школи за такими даними:

Норма навчального навантаження на одного вчителя на тиждень 18 год.

Розмір педагогічної години для окремих категорій складає:

- вищої категорії – 25 грн.;
- першої категорії – 23 грн.;
- другої категорії – 21 грн.;
- категорія «спеціаліст» – 20 грн.

Всього в школі працює 75 вчителів, з них:

- вищої категорії – 25;
- першої категорії – 21;
- другої категорії – 15;
- категорія «спеціаліст» – 14.

5. Визначте розрахунок прогнозного показника обсягу видатків загального фонду місцевого бюджету, що враховується при визначенні між бюджетних трансфертів за такими даними:

1) прогнозний обсяг видатків з бюджетів міста на отримання органів управління: 271 200 грн.

2) прогнозний обсяг видатків бюджетів міста на охорону здоров'я становить: 14 774 грн.

- 3) прогнозний обсяг видатків на освіту становить 3 241 800 грн.
- 4) прогнозний обсяг видатків на соціальне страхування та соціальне забезпечення становить 41 800 грн.
- 5) прогнозний обсяг видатків на культуру і мистецтво становить: 76 100 грн.
- 6) прогнозний обсяг видатків на фізичну культуру 27 600 грн.
- 7) коефіцієнт, що визначає обсяг нерозподіленого бюджетів коштів міста становить 0,02
- 8) видатки на інші послуги 18 440 грн.

Освітня компонента «Фінанси. Гроші та кредит»

1. Визначити суму скоригованого валового доходу: за звітний період підприємство отримало доходів від продажу товарів - 24 000грн. (з ПДВ), штраф, одержаний за рішенням арбітражного суду становив 15000 грн., доходи у вигляді безповоротної фінансової допомоги - 100000 грн., сума дивідендів, отримана від резидента становила 23000грн.

2. Визначити суму ВВ підприємства: за звітний період витрати, пов'язані з оплатою отриманих послуг виробничого характеру становили – 12000 грн. (з ПДВ), приріст балансової вартості матеріалів на складах - 8000 грн., сума коштів, перерахованих до благодійного фонду - 10000 грн., витрати на розповсюдження подарунків з метою реклами-20000 грн., витрати на оплату праці -155000 грн., витрати на придбання основних виробничих фондів - 500000 грн. (з ПДВ). ОП попереднього звітного періоду становив 200000 грн.

3. Визначити національний дохід і чистий національний продукт, якщо:
- Обсяг ВВП складає 170,5 млрд.грн;
 - Заробітна плата за кордоном – 2,8 млрд.грн;
 - Заробітна плата іноземних робітників – 3,6 млрд.грн;
 - Експорт товарів – 44,2 млрд.грн;

- Імпорт товарів – 29,3 млрд.грн;
- Непрямі товари – 16,1 млрд.грн;
- Амортизаційні відрахування – 7,9 млрд.грн.

4. Визначити національний дохід і чистий національний продукт, якщо:

- Обсяг ВВП складає 190,5 млрд.грн;
- Заробітна плата за кордоном – 4,8 млрд.грн;
- Заробітна плата іноземних робітників – 4,6 млрд.грн;
- Експорт товарів – 46,2 млрд.грн;
- Імпорт товарів – 27,3 млрд.грн;
- Непрямі товари – 18,1 млрд.грн;
- Амортизаційні відрахування – 9,9 млрд.грн.

5. Визначити національний дохід і чистий національний продукт, якщо:

- Обсяг ВВП складає 150,5 млрд.грн;
- Заробітна плата за кордоном – 5,8 млрд.грн;
- Заробітна плата іноземних робітників – 8,6 млрд.грн;
- Експорт товарів – 54,2 млрд.грн;
- Імпорт товарів – 25,3 млрд.грн;
- Непрямі товари – 15,1 млрд.грн;
- Амортизаційні відрахування – 5,9 млрд.грн.

6. Визначити національний дохід і чистий національний продукт, якщо:

- Обсяг ВВП складає 190,5 млрд.грн;
- Заробітна плата за кордоном – 3,8 млрд.грн;
- Заробітна плата іноземних робітників – 5,6 млрд.грн;
- Експорт товарів – 48,2 млрд.грн;
- Імпорт товарів – 26,3 млрд.грн;
- Непрямі товари – 19,1 млрд.грн;
- Амортизаційні відрахування – 6,9 млрд.грн.

7. Визначити національний дохід і чистий національний продукт, якщо:

- Обсяг ВВП складає 180,5 млрд.грн;
- Заробітна плата за кордоном – 3,8 млрд.грн;
- Заробітна плата іноземних робітників – 4,6 млрд.грн;
- Експорт товарів – 45,2 млрд.грн;
- Імпорт товарів – 28,3 млрд.грн;
- Непрямі товари – 17,1 млрд.грн;
- Амортизаційні відрахування – 8,9 млрд.грн.

8. В результаті інвестування коштів у розмірі 2,25 млн.грн. передбачається отримання прибутку за 1 рік у розмірі 450 тис.грн. Ставка податку на прибуток складе 25%, ставка за банківськими кредитами протягом періоду інвестиції дорівнює 14% річних. Визначити очікувану рентабельність власних коштів для наступних варіантів джерел інвестицій:

- для використання тільки власних коштів;
- для використання позичкових коштів у розмірі 750 тис.грн.

Освітня компонента «Бухгалтерський облік і звітність у комерційних банках»

1. При відкритті ощадного рахунку з нарахуванням простих процентів за ставкою 12 % річних 20.05 поточного року на рахунок покладено суму 10000 грн. Потім, 5.07. поточного року на рахунок добавлено 5000 грн., 10.09. поточного року з рахунку знято суму 7500 грн., а 20.11. поточного року рахунок було закрито. Визначити, яку суму отримає вкладник при закритті рахунку. У розрахунках використовувати германський метод для визначення кількості днів та методику процентних чисел для визначення суми нарахованих процентів.

2. 01.04.2024 року банк „Кредо” отримав короткостроковий стабілізаційний кредит від Національного банку України у розмірі 20 000 000 гривень, строком на 1 рік за ставкою 10% річних. Сплата процентів за кредит здійснюється щоквартально, база нарахування факт/365. Банк погасив

кредит 01.06.2025 року. Відобразити господарські операції в обліку комерційного банку.

3. Банк здійснює переоцінку комп'ютерів. Первісна вартість комп'ютерів — 404036 грн. Накопичена сума зносу — 162593 грн. На дату переоцінки справедлива вартість комп'ютерів становить 195500 грн. Банк використовує перший метод відображення в бухгалтерському обліку накопиченої амортизації на дату переоцінки. Відобразити в обліку господарські операції з переоцінки основних засобів.

4. 01.05.2016 року банк „Кредо” уклав угоду та 03.05.2022 року видав довгостроковий кредит АТ „Метробуд” для оновлення устаткування, під гарантію, отриману від Уряду України у розмірі 1 000 000 гривень, строком на 3 роки за ставкою 10% річних. Сплата відсотків за кредит здійснюється щорічно, база нарахування 30/360. Суму кредиту клієнт погасив 3.01.2025 року. Відобразити бухгалтерськими проведеннями зміст наведених операцій.

5. Банком на протязі дня проведені такі операції:

1) фірмі “Екзотика” видано з валютного поточного рахунку на відрядження 4 000 \$ США;

2) проведено дооцінку споруди офісу банку на суму 300 000 грн., ціна придбання – 2 000 000 грн.

Скласти бухгалтерські проведення.

6. Відобразити в обліку комерційного банку: реалізовано легковий автомобіль за ціною 12.000 грн., у тому числі ПДВ – 2.000 грн. Ціна придбання – 50.000 грн., нарахований знос – 4.200 грн.

7. В АКБ «Воля» 16 жовтня 2025 року здійснено виплату готівкової іноземної валюти юридичній особі-клієнту банку за дорожніми чеками на суму 8 000 дол. США. Одержана комісія. 0,1%. Курс долару до гривні 42,00 грн. Відобразити господарські операції.

8. Станом на 01.07.2025 року згідно зі звітністю величина розрахункового резерву на покриття можливих втрат за кредитами складає 640 000 грн., фактичний залишок складає 710 000 грн. За рішенням правління

комерційного банку 20.07.2025 року за рахунок резерву списані з балансу безнадійні кредити, надані на фінансування внутрішніх торгівельних операцій в сумі 204 000 грн. Сумнівні до стягнення нараховані відсоткові платежі за цими кредитами становлять 32 000грн.

За наведеними операціями скласти бухгалтерські проведення.

9. Станом на 01.08.2024 року згідно зі звітністю величина розрахункового резерву на покриття можливих втрат за кредитами складає 1 670 000 грн, фактичний залишок складає 1 850 000 грн. За рішенням правління комерційного банку 28.09.2024 року за рахунок резерву списані з балансу безнадійні кредити, надані на фінансування внутрішніх торгівельних операцій в сумі 458 000 грн. Сумнівні до стягнення нараховані відсоткові платежі за цими кредитами становлять 84 000грн.

За наведеними операціями скласти бухгалтерські проведення.

10. КБ “Мега банк” уклав з ТОВ “Альфа” угоду на отримання в оперативний лізинг будівлі гаражу терміном на 5 років.

- 1) Вартість будівлі – 100 тис.грн.
- 2) Строк корисного використання – 25 років.
- 3) Визначена ліквідаційна вартість – 8000 грн.
- 4) Щорічна лізингова плата – 12000 грн.

ТОВ “Альфа” – лізингодавець застосовує рівномірний метод розрахунку амортизації.

Відобразіть в бухгалтерському обліку операції у лізингодавця: 1) суму отриманого в оперативний лізинг майна; 2) суму зобов’язання щодо сплати лізингових платежів; 3) щомісячне нарахування лізингового платежу; 4) перерахування щомісячної лізингової плати.

11. КБ «Промінь» придбав комп’ютер. У документах постачальника значиться:

- Відпускна ціна – 25 000 грн., Витрати на доставку - 150 грн.
Сплатили - 25 150 грн.

Комп'ютер використовується в операційній діяльності банку. Скласти бухгалтерські проведення.

12. Засновниками оголошено обсяг статутного капіталу новоствореного банку 100 000 000 грн. На момент державної реєстрації, акціонери, які підписалися на акції сплатили 40 % обсягу підписного капіталу (40 000 000 грн.).

Необхідно: відобразити зміст зазначених операцій у системі рахунків бухгалтерського обліку.

13. Банком на протязі дня проведені такі операції:

1) фірмі “Екзотика” видано з валютного поточного рахунку на відрядження 6000 \$ США;

2) проведено дооцінку споруди офісу банку на суму 400 000 грн., ціна придбання – 4 000 000 грн.

Скласти бухгалтерські проведення.

14. Використовуючи метод «факт/факт», розрахуйте суми процентних платежів за терміновим депозитом номіналом 1 200 грн. з номінальною ставкою 11 % річних. Термін депозиту з 21 березня по 10 травня. Відобразити операції на рахунках бухгалтерського обліку в банках.

15. Банком “Вігбанк” нараховані процентні доходи за перший місяць у сумі 200 грн. за кредитом, наданим суб'єкту господарювання в інвестиційну діяльність строком на 6 місяців. Клієнт сплатив проценти за кредитом за перший місяць у сумі 600 грн., тобто авансом ще за 2 місяці. Сума нарахованих доходів за четвертий місяць клієнтом не погашена. Відобразити господарські операції.

ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«ТЕХНОЛОГО-ЕКОНОМІЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
МИКОЛАЇВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО АГРАРНОГО УНІВЕРСИТЕТУ»

Освітньо-кваліфікаційний рівень

Фаховий молодший бакалавр

Галузь знань

07 «Управління та адміністрування»

Спеціальність

072 «Фінанси, банківська справа та страхування»

072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»

Екзаменаційний білет №1

1. Теоретична частина

Виконати тести з дисципліни «Банківські операції», «Податкова система», «Бюджетна система», «Фінанси» та «Бухгалтерський облік і звітність у комерційних банках». Тести додаються.

2. Практична частина

Розв'язати задачі

1. У січні підприємство - виробник тютюнових виробів, виробило сигарет з фільтром 80 000 000 шт., собівартість яких становила 4 000 000 грн., прибуток - 100 000 грн. Задекларована виробником максимальна роздрібна ціна за 1 пачку (20 шт.) сигарет з фільтром, які він виробляє, без податку на додану вартість та акцизного збору становить 2 грн. Визначити суму акцизного збору та ПДВ (ставки АЗ – 3216 грн. за 1000 шт. та 12 % бази оподаткування).

2. Комерційний банк залучає строковий депозит фізичної особи в розмірі 35 500 грн. на три місяці на термін від 01 жовтня до 01 січня за річною відсотковою ставкою 19 % річних. Відсотки нараховуються щомісячно за простою схемою. Кількість днів згідно з угодою обчислюється за методом «факт/факт». Необхідно розрахувати щомісячні платежі за відсотками та платіж по закінченні дії депозитної угоди.

3. При відкритті ощадного рахунку з нарахуванням простих процентів за ставкою 12 % річних 20.05 поточного року на рахунок покладено суму 10000 грн. Потім, 5.07. поточного року на рахунок добавлено 5000 грн., 10.09. поточного року з рахунку знято суму 7500 грн., а 20.11. поточного року рахунок було закрито. Визначити, яку суму отримає вкладник при закритті рахунку. У розрахунках використовувати германський метод для визначення кількості днів та методику процентних чисел для визначення суми нарахованих процентів.

Розглянуто та схвалено

на засіданні циклової комісії обліково-економічних дисциплін
протокол № 10 від 28.05.2025 р.

на засіданні педагогічної ради
ВСП «Технологічно-економічний фаховий коледж Миколаївського НАУ»
протокол № 9 від 30.05.2025 р.

Директор коледжу

Володимир РИБАЧУК

Голова циклової комісії

Олена КИРИЧУК